

บทที่ 1

บทนำ

1.1 ที่มาและความสำคัญของปัญหา

ภายใต้การเปลี่ยนแปลงของสังคม เศรษฐกิจ และการเมืองไทย ในยุคโลกาภิวัตน์ส่งผลกระทบต่อทั้งทางบวกและทางลบ การเปลี่ยนแปลงบางอย่างนำไปสู่การพัฒนาที่ดี บางอย่างกลับนำไปสู่ทางที่เสื่อมโทรมเกิดปัญหาตามมา รวมถึงปัญหาอาชญากรรมด้วย ดังนั้น “คนกับคุก” จึงเกิดจากสมาชิกของสังคมส่วนหนึ่งที่ต้องเผชิญสังคมไม่สามารถดำเนินชีวิต หรือต่อสู้กับปัญหาอุปสรรคทั้งทางด้านเศรษฐกิจ สังคมและการเมืองที่รุนแรงได้ จึงได้กระทำความผิดละเมิดกฎหมายและกติกาสังคม จนถูกกลไกของสังคมส่งเข้าไปคุมขังในเรือนจำ (กรมราชทัณฑ์, 2554, น. 36) การควบคุมสมาชิกในสังคมให้อยู่ในระเบียบวินัย ไม่ละเมิดกฎหมายที่สังคมกำหนดอาจทำได้ 2 วิธีคือการให้รางวัล และการลงโทษแม้ว่าการให้รางวัลแก่ผู้ปฏิบัติตามระเบียบกฎหมายของสังคมจะทำให้ผู้ได้รับเกิดความพึงพอใจ และนักจิตวิทยาบางท่านยังให้ความสำคัญกับการให้รางวัลมากกว่าการลงโทษ แต่ในทางปฏิบัติแล้ว ยังมีความจำเป็นที่จะต้องลงโทษผู้ละเมิดกฎหมายของสังคม การลงโทษตามกฎหมายอาญานั้น (พูนไท มีสัจย์, 2542, น. 1) ได้สรุปไว้ว่า มีอยู่ 4 ทฤษฎี คือ ทฤษฎีการลงโทษเพื่อการแก้แค้นให้แก่สังคม (Retribution) ทฤษฎีการลงโทษเพื่อป้องกันอาชญากรรม (Deterrence) ทฤษฎีการลงโทษเพื่อแก้ไขฟื้นฟูผู้กระทำผิด (Rehabilitation) ทฤษฎีการลงโทษที่มีจุดมุ่งหมายรวม (Integration)

กรมราชทัณฑ์ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการยุติธรรม มีหน้าที่ดำเนินการลงโทษผู้กระทำความผิดกฎหมายอาญาตามคำพิพากษาของศาลในอดีตการปฏิบัติต่อผู้กระทำผิดในเรือนจำจะเป็นไปในลักษณะแก้แค้นให้สาสมกับความผิดที่เขากระทำแต่ในปัจจุบันการลงโทษผู้กระทำความผิดได้ยึดถือแนวทางการลงโทษเพื่อแก้ไขฟื้นฟูผู้กระทำผิด ให้สามารถเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมและสภาพจิตใจให้พัฒนาไปในทางที่ดีขึ้นสามารถกลับเข้าสู่สังคมได้ โดยได้จัดให้มีมาตรการต่าง ๆ ดังนี้

1. การพัฒนาจิตใจผู้ต้องขัง หมายถึง การอบรมและปรับสภาพจิตใจของผู้ต้องขังให้รู้สึกผิด ตระหนักถึงว่าอะไรคือความดี อะไรคือความชั่ว โดยใช้กระบวนการอบรมทางศาสนา จริยธรรม และการใช้กระบวนการอบรมทางสังคม

2. การจัดการศึกษาวิชาสามัญแก่ผู้ต้องขัง โดยกรมราชทัณฑ์ได้ร่วมมือกับกรมการศึกษา นอกโรงเรียนเปิดสอนวิชาสามัญในระดับชั้นต่าง ๆ ให้แก่ผู้ต้องขัง โดยเมื่อผู้ต้องขังได้รับการศึกษา ครบตามหลักสูตร จะได้รับประกาศนียบัตรเพื่อรับรองคุณวุฒิทางการศึกษา

3. การฝึกอบรมวิชาชีพให้แก่ผู้ต้องขัง เป็นกิจกรรมที่มีความสำคัญสำหรับการฟื้นฟู แก่ใจจิตใจให้กับผู้ต้องขัง ทำให้ผู้ต้องขังมีความรู้ความสามารถเพื่อออกไปประกอบอาชีพได้ หลังจากที่พักโทษไปแล้ว เป็นการแก้ไขปัญหาคาการกระทำผิดซ้ำเนื่องจากการว่างงานของผู้ต้องขัง

ดังนั้น เรือนจำจึงเป็นสถาบันทางสังคมที่มีหน้าที่ในการป้องกันสังคมให้ปลอดภัย โดยการควบคุมผู้กระทำผิดที่เป็นภัยต่อสังคม และดำเนินการอบรมแก้ไขพฤติกรรมของผู้กระทำผิดตามหลักทฤษฎีอาชญาวิทยาใหม่ เพื่อให้เป็นบุคคลที่ดีสามารถใช้ชีวิตร่วมกับสังคม ทั่วไปได้ภายหลังพ้นโทษ โดยไม่เป็นภาระต่อสังคมภายใต้ความเชื่อที่ว่า ผู้กระทำผิดทุกคนมี ศักยภาพในการที่จะได้รับการพัฒนา เพื่อกลับไปเป็นทรัพยากรที่เป็นประโยชน์ต่อครอบครัว สังคม และประเทศชาติ ในที่สุดเรือนจำจึงเปรียบเสมือนสถาบันที่มีหน้าที่ในการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ อีกหน้าที่หนึ่งในสังคม โดยการให้การศึกษา และ ฝึกวิชาชีพผู้ต้องขัง ถือว่าเป็นการปฏิบัติต่อ ผู้ต้องขังวิธีหนึ่ง เพราะถ้าผู้ต้องขังเหล่านั้นมีความรู้ ความชำนาญในวิชาการ และอาชีพต่าง ๆ อัน เป็นที่ต้องการของตลาดแรงงาน เขาก็สามารถนำความรู้วิธีการและเทคนิคใหม่ ๆ ไปใช้ในการ ประกอบวิชาชีพเลี้ยงตนเองและครอบครัวได้ (ไพรัตน์ ขมิณฑกุล, 2542, น. 38)

ในส่วนของการฝึกวิชาชีพในปัจจุบัน จากการสัมภาษณ์เจ้าหน้าที่ผู้ดูแลการฝึกวิชาชีพ ของเรือนจำจังหวัดมหาสารคาม 3 ท่าน ได้ให้ความเห็นเหมือนกันว่าผู้ต้องขังส่วนมากฝึกวิชาชีพ เพื่อให้เวลาผ่านไปหรือเพื่อปฏิบัติตนให้ถูกต้องตามระเบียบของทางเรือนจำเท่านั้น ส่วนมาก ไม่ได้คิดที่จะนำความรู้ที่ได้จากการฝึกวิชาชีพ ไปใช้ในการประกอบอาชีพอย่างจริงจัง ดังนั้นการที่ จะทำการฝึกวิชาชีพให้ได้ผลจึงจะต้องทำการฝึกวิชาชีพเพื่อให้ผู้ต้องขังสามารถนำไปประกอบ อาชีพได้จริงหลังจากที่พ้นโทษไปแล้ว การที่จะฝึกวิชาชีพให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของกรม ราชทัณฑ์และได้ประโยชน์อย่างเต็มที่ จะต้องทำการฝึกวิชาชีพให้สอดคล้องกับความคาดหวังของผู้ ต้องขัง

การอบรมและการฝึกวิชาชีพผู้ต้องขังในเรือนจำแต่ละประเภทนั้น ควรต้องดำเนินการ ตามหลักปรัชญาการแก้ไขฟื้นฟู (Rehabilitation) ที่เชื่อว่าสาเหตุการประกอบอาชญากรรมเกิดจาก สภาพแวดล้อมทางสังคมของบุคคลนั้น หรือเกิดจากความบกพร่องทางบุคลิกภาพ ดังนั้น โปรแกรม สำหรับการฝึกวิชาชีพ จึงจำเป็นต้องสอดคล้องกับประวัติ ภูมิหลัง การศึกษา อาชีพ สภาพแวดล้อม เดิม ระดับสติปัญญา อายุ อุปนิสัย ความถนัด และความสนใจของผู้ต้องขัง โดยเรือนจำจะต้องมี

ความพร้อมที่จะดำเนินการตามโปรแกรมนั้นด้วย ภายใต้สภาพความเป็นจริง (Realistic) เท่าที่ เรือนจำแต่ละประเภทจะสามารถดำเนินการได้ (อายุชัย สนิทพันธ์, 2545, น 59)

เรือนจำจังหวัดมหาสารคาม เป็นหน่วยงานหนึ่งในสังกัดกรมราชทัณฑ์ ได้สนอง ต่อภารกิจหลักดังกล่าวข้างต้นมาตลอด ซึ่งนอกจากจะควบคุมผู้ต้องขังอย่างมีประสิทธิภาพแล้วยัง มุ่งเน้นที่จะแก้ไขพัฒนาพฤตินิสัย ผู้ต้องขังโดยการอบรมศีลธรรม จริยธรรม การให้การศึกษา การจัดสวัสดิการด้านต่าง ๆ การให้การสงเคราะห์ช่วยเหลือด้านต่าง ๆ อย่างเสมอภาค โดยเฉพาะ การจัดฝึกอบรมวิชาชีพ ถือเป็นแนวทางสำคัญในการปรับเปลี่ยนพฤตินิสัยผู้ต้องขังในทางที่ดี

ปัจจุบันเรือนจำจังหวัดมหาสารคามมีผู้ต้องขังทั้งหมด 1,846 คน โดยแบ่งเป็น ผู้ต้องขัง ชาย 1,611 คน ผู้ต้องขังหญิง 235 คน ได้ดำเนินการจัดฝึกวิชาชีพแก่ผู้ต้องขังโดยแยกเป็น ผู้ต้องขังชาย จำนวน 11 กองงาน มีผู้ต้องขังเข้ารับการฝึกวิชาชีพ จำนวน 941 คน และ ผู้ต้องขังหญิง จำนวน 6 กองงาน มีผู้ต้องขังเข้ารับการฝึกวิชาชีพ จำนวน 193 คน (ฝ่ายควบคุมและรักษาการณ์ เรือนจำจังหวัดมหาสารคาม, 1 เมษายน 2559) ภายใต้กฎระเบียบ และพระราชบัญญัติราชทัณฑ์ พ.ศ. 2479 ตลอดจนการปฏิบัติต่อผู้ต้องขังโดยยึดหลักสิทธิมนุษยชนเป็นหลัก การเสริมสร้าง ความคาดหวังในการฝึกวิชาชีพผู้ต้องขังจึงเป็นสิ่งสำคัญในการโน้มน้าวจิตใจ ส่งผลให้การ ฝึกวิชาชีพเกิดประสิทธิภาพ ประสิทธิผล ได้เป็นอย่างดี

ผู้วิจัยจึงเล็งเห็นความสำคัญที่จะศึกษาถึงปัจจัยที่ส่งผลต่อความคาดหวังในการฝึก วิชาชีพของผู้ต้องขัง เพื่อนำผลของการศึกษาในครั้งนี้เป็นแนวทางในการดำเนินการฝึกวิชาชีพ ให้สอดคล้องกับความคาดหวังของผู้ต้องขัง ให้การฝึกวิชาชีพบรรลุถึงวัตถุประสงค์ที่วางไว้อย่าง มีประสิทธิภาพ ประสิทธิผล เกิดประโยชน์สูงสุดต่อผู้ต้องขัง และหน่วยงานของทางราชการต่อไป

1.2 วัตถุประสงค์การวิจัย

1.2.1 เพื่อศึกษาระดับความคาดหวังในการฝึกวิชาชีพของผู้ต้องขังเรือนจำจังหวัด มหาสารคาม

1.2.2 เพื่อศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อความคาดหวังในการฝึกวิชาชีพของผู้ต้องขังเรือนจำจังหวัด มหาสารคาม

1.2.3 เพื่อศึกษาข้อเสนอแนะในการพัฒนาความคาดหวังในการฝึกวิชาชีพของผู้ต้องขัง เรือนจำจังหวัดมหาสารคาม

1.3 สมมติฐานในการวิจัย

1.3.1 ความคาดหวังในการฝึกวิชาชีพของผู้ต้องขังเรือนจำจังหวัดมหาสารคามอยู่ในระดับมาก

1.3.2 ปัจจัยความต้องการมีชีวิตความต้องการความสัมพันธ์ การเรียนรู้ และทัศนคติสามารถพยากรณ์ความคาดหวังในการฝึกวิชาชีพของผู้ต้องขังเรือนจำจังหวัดมหาสารคาม

1.4 ขอบเขตของการวิจัย

การวิจัยนี้เป็นการศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อความคาดหวังในการฝึกวิชาชีพของผู้ต้องขังเรือนจำจังหวัดมหาสารคาม โดยผู้วิจัยได้กำหนดขอบเขตในการศึกษาดังต่อไปนี้

1.4.1 ขอบเขตทางด้านเนื้อหา

ประเด็นเนื้อหาในการวิจัยครั้งนี้ คือ

1.4.1.1 ความคาดหวังในการฝึกวิชาชีพของผู้ต้องขังเรือนจำจังหวัดมหาสารคาม

1.4.1.2 ปัจจัยที่ส่งผลต่อความคาดหวังในการฝึกวิชาชีพของผู้ต้องขังเรือนจำจังหวัดมหาสารคาม

1.4.1.3 ปัญหาและแนวทางการแก้ไข ปรับปรุง พัฒนาการฝึกวิชาชีพของผู้ต้องขังเรือนจำจังหวัดมหาสารคาม

1.4.2 ขอบเขตด้านประชากร และกลุ่มตัวอย่าง

1.4.2.1 ประชากร (Population) ได้แก่ ผู้ต้องขังเรือนจำจังหวัดมหาสารคามที่ศาลพิพากษาถึงที่สุดแล้ว และได้รับการจำแนกให้เข้ารับการฝึกวิชาชีพตามกฎระเบียบของเรือนจำรวมทั้งสิ้น 1,134 คน (ฝ่ายควบคุมและรักษาการณ์ เรือนจำจังหวัดมหาสารคาม, 1 เมษายน 2559) โดยสามารถแบ่งได้ดังนี้

1) ผู้ต้องขังชาย จำนวน 941 คน

2) ผู้ต้องขังหญิง จำนวน 193 คน

1.4.2.2 กลุ่มตัวอย่าง (Sample) ได้แก่ ผู้ต้องขังเรือนจำจังหวัดมหาสารคามที่ศาลพิพากษาถึงที่สุดแล้ว และได้รับการจำแนกให้เข้ารับการฝึกวิชาชีพตามกฎระเบียบของเรือนจำรวมทั้งสิ้น 296 คน โดยสามารถแบ่งได้ดังนี้

1) ผู้ต้องขังชาย จำนวน 246 คน

2) ผู้ต้องขังหญิง จำนวน 50 คน

หาจำนวนกลุ่มตัวอย่างผู้ต้องขัง โดยใช้สูตรของ Yamane (1973, อ้างถึงใน รั้งสรรค์ สิงห์เลิศ, 2551, น 42)

1.4.3 ขอบเขตด้านเวลา

ทำการวิจัยระหว่างเดือนเมษายนพ.ศ. 2559 ถึงเดือนพฤศจิกายน พ.ศ. 2559

1.4.4 ขอบเขตด้านพื้นที่

ทำการวิจัยที่เรือนจำจังหวัดมหาสารคาม

1.4.5 ขอบเขตด้านตัวแปร

ตัวแปรที่ใช้ในการวิจัยในครั้งนี้ ผู้วิจัยมุ่งศึกษาตัวแปร ดังนี้

1.4.5.1 ตัวแปรอิสระ (Independent Variables) ได้แก่ปัจจัยที่ส่งผลต่อความคาดหวังในการฝึกวิชาชีพของผู้ต้องขังเรือนจำจังหวัดมหาสารคาม แบ่งได้ดังนี้

- 1) ความต้องการมีชีวิต (Existence Needs)
- 2) ความต้องการความสัมพันธ์ (Relatedness Needs)
- 3) การเรียนรู้ (Learning)
- 4) ทักษะคติ (Attitudes)

1.4.5.2 ตัวแปรตาม (Dependent Variables) ได้แก่ความคาดหวังในการฝึกวิชาชีพของผู้ต้องขังเรือนจำจังหวัดมหาสารคาม แบ่งได้ดังนี้

- 1) ความคาดหวังในปัจจุบัน (Present Expectation)
- 2) ความคาดหวังในอนาคต (Feature Expectation)

1.5 นิยามศัพท์เฉพาะ

ความคาดหวัง (Expectation) หมายถึง การคาดหมายเหตุการณ์ที่จะเกิดขึ้นกับตนเอง หรือ ความปรารถนาที่จะได้รับสิ่งใดสิ่งหนึ่ง ซึ่งตนคาดว่าจะได้จากสถานการณ์หรือบุคคล โดยผ่านประสบการณ์หรือการเรียนรู้ เพื่อนำไปสู่ความสุขในสิ่งที่ตนเองปรารถนาและต้องการ การวิจัยนี้แบ่งความคาดหวังเป็น ความคาดหวังในปัจจุบันและความคาดหวังในอนาคต

ความคาดหวังในปัจจุบัน (Present Expectation) หมายถึง ความคาดหวังที่ผู้ต้องขังคาดว่าจะได้รับในขณะที่อยู่ในเรือนจำจังหวัดมหาสารคาม ดังนี้คาดหวังที่จะให้เอกชนเข้ามามีส่วนร่วมในการฝึกวิชาชีพคาดหวังให้มีการจัดฝึกวิชาชีพให้ตรงความต้องการของตลาดแรงงานคาดหวังที่จะได้รับความสัมพันธ์ที่ดีกับเพื่อนร่วมงานและเจ้าหน้าที่คาดหวังที่จะ

ได้การคุ้มครองสวัสดิภาพในการทำงานเทียบเท่าแรงงานภายนอกคาดหวังให้มีการนำวิทยากรจากภายนอกเข้ามาให้การฝึกอบรม

ความคาดหวังในอนาคต (Feature Expectation) หมายถึง ความคาดหวังที่ผู้ต้องขังคาดว่าจะได้รับเมื่อพ้นโทษ ดังนี้ คาดหวังว่าจะนำวิชาชีพที่ได้จากการฝึกวิชาชีพไปประกอบอาชีพเมื่อพ้นโทษคาดหวังจะได้รับหนังสือรับรองมาตรฐานฝีมือแรงงานที่ออกโดยหน่วยงานของรัฐคาดหวังให้กรมราชทัณฑ์จัดหางานให้ท่านเมื่อพ้นโทษคาดหวังให้กรมราชทัณฑ์ช่วยเหลือด้านเงินทุนเมื่อพ้นโทษคาดหวังให้กรมราชทัณฑ์หาตลาดรองรับผลิตภัณฑ์

ปัจจัยที่ส่งผลต่อความคาดหวังในการฝึกวิชาชีพของผู้ต้องขัง หมายถึง ปัจจัยสาเหตุที่ส่งผลต่อความคาดหวังในการฝึกวิชาชีพของผู้ต้องขังเรือนจำจังหวัดมหาสารคาม เพิ่มขึ้นหรือลดลงซึ่งการวิจัยครั้งนี้ได้กำหนดไว้ 4 ปัจจัย ประกอบด้วย

1. ความต้องการมีชีวิตร (Existence Needs) หมายถึง ความต้องการทางด้านร่างกาย ความต้องการทางด้านความมั่นคง ปลอดภัยในชีวิต และทรัพย์สิน แบ่งเป็น ต้องการทางด้านปัจจัย 4 อาหาร ยา เครื่องนุ่งห่ม และที่อยู่อาศัย ต้องการเวลาพักผ่อนที่เพียงพอต้องการให้มีการจัดกิจกรรมนันทนาการ เพื่อผ่อนคลายความเครียดต้องการเครื่องมือในการฝึกวิชาชีพที่ดี และปลอดภัยต้องการโรงฝึกวิชาชีพที่เป็นสัดส่วน สะอาด ลงทุน เหมาะแก่การปฏิบัติงาน

2. ความต้องการทางด้านความสัมพันธ์ (Relatedness Needs) หมายถึง ความต้องการทางด้านสังคม ต้องการมีความสัมพันธ์กับบุคคลอื่น ต้องการเพื่อน ต้องการสังคม ต้องการความรักและการยอมรับจากคนอื่น แบ่งเป็น ต้องการมีเพื่อนร่วมงานที่ดีต้องการให้เจ้าหน้าที่ดูแล เอาใจใส่ในการฝึกวิชาชีพมากขึ้นต้องการฝึกวิชาชีพในสาขาที่แปลกใหม่ และทันสมัย สอดคล้องกับ AEC ต้องการเป็นที่ยอมรับจากเพื่อนร่วมงานและเจ้าหน้าที่ที่ต้องการฝึกวิชาชีพให้เกิดความเชี่ยวชาญในเรื่องใดเรื่องหนึ่ง เพื่อจะได้รับการยอมรับจากบุคคลอื่น

3. การเรียนรู้ (Learning) หมายถึง การเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมที่เป็นผลมาจากประสบการณ์ ซึ่งสามารถสังเกตได้จากการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรม แบ่งได้เป็น การเรียนรู้ด้านวิชาชีพจากอาจารย์ที่มีความสามารถ และประสบการณ์อย่างแท้จริง การเรียนรู้ถึงสภาพสังคมที่เป็นอยู่ในปัจจุบัน การเรียนรู้ถึงสถานภาพทางเศรษฐกิจของท้องถิ่นหรือประเทศ การเรียนรู้ถึงผลดีและผลเสียจากการฝึกวิชาชีพภายในเรือนจำอย่างถูกต้อง เรียนรู้ถึงสิทธิประโยชน์ที่ท่านจะได้รับจากการฝึกวิชาชีพ

ทัศนคติ (Attitudes) หมายถึง ความสัมพันธ์ที่คาบเกี่ยวกันระหว่างความรู้สึกและความเชื่อหรือการรู้ของบุคคลกับแนวโน้มที่จะมีพฤติกรรมใดตอบในทางใดทางหนึ่งต่อเป้าหมายทัศนคติ แบ่งได้เป็น ทัศนคติในการฝึกวิชาชีพ ทัศนคติต่อการบริหารงานการฝึกวิชาชีพของเรือนจำ

จังหวัดมหาสารคาม ทิศนคติดต่อเจ้าหน้าที่ ทิศนคติดต่อสถานที่และอุปกรณ์การฝึกวิชาชีพ ทิศนคติดต่อเกี่ยวกับสิทธิประโยชน์ที่จะได้รับจากการฝึกวิชาชีพ

เพศ หมายถึง ลักษณะทางกายภาพและสรีระวิทยาที่ได้มาตั้งแต่เกิด แบ่งออกเป็น 2 เพศ ได้แก่ 1.ชาย และ 2.หญิง

อายุ หมายถึง อายุของผู้ต้องขังในเรือนจำจังหวัดมหาสารคาม ซึ่งในการวิจัยในครั้งนี้แบ่งออกเป็น 4 ช่วง ได้แก่ (เศษอายุเป็นเดือน ให้ปัดขึ้นเป็นปี)

1. อายุ 18 - 31 ปี	2. อายุ 32 - 45 ปี
3. อายุ 46 - 59 ปี	4. อายุ 60 ปี ขึ้นไป

ระดับการศึกษา หมายถึง ระดับการศึกษาของผู้ต้องขังในเรือนจำจังหวัดมหาสารคาม ซึ่งในการวิจัยนี้แบ่งออกเป็น 7 ช่วง ได้แก่

1. ต่ำกว่าประถมศึกษา	5. อนุปริญญา/ปวส.
2. ประถมศึกษา	6. ปริญญาตรี
3. มัธยมศึกษาตอนต้น	7. สูงกว่าปริญญาตรี
4. มัธยมศึกษาตอนปลาย / ปวช.	

กำหนดโทษ หมายถึง จำนวนระยะเวลาที่ผู้ต้องขังต้องได้รับโทษตามคำพิพากษาของศาล ตามประเภทความผิดทุกประเภทรวมกัน โดยในการวิจัยนี้แบ่งเป็น 4 ช่วง ได้แก่ (เศษของกำหนดโทษที่เป็นเดือน ให้ปัดขึ้นเป็นปี)

1. กำหนดโทษ ตั้งแต่ 1 - 5 ปี	3. กำหนดโทษ ตั้งแต่ 11 - 15 ปี
2. กำหนดโทษ ตั้งแต่ 6 - 10 ปี	4. กำหนดโทษ ตั้งแต่ 16 - 20 ปี

ความต้องการ หมายถึง ความปรารถนา ความประสงค์ มุ่งหวัง อยากรู้ หรือหมายถึง สภาวะที่เกิดขึ้น และเป็นผลต่อพฤติกรรมและความเจริญที่พัฒนาทางบุคลิกภาพ หรือกล่าวสั้น ๆ ว่า ความต้องการคือ แรงผลักดันให้เกิดพฤติกรรม

ความต้องการในการฝึกวิชาชีพ หมายถึง ความปรารถนา และความสนใจในการฝึกวิชาชีพ สาขาต่าง ๆ

การฝึกวิชาชีพ หมายถึง กระบวนการให้ความรู้ในวิชาชีพสาขาต่าง ๆ ให้แก่ผู้ต้องขังเพื่อให้ผู้ต้องขังมีความรู้ ความสามารถ เกิดทักษะ และความชำนาญ

ผู้ต้องขัง หมายถึง ผู้กระทำความผิด ที่ถูกสั่งขังหรือจำคุกตามหมายศาล และถูกส่งมารับการควบคุมตัวที่เรือนจำจังหวัดมหาสารคาม และเข้ารับการฝึกวิชาชีพในโรงงานฝึกวิชาชีพ ในเรือนจำจังหวัดมหาสารคาม

กำหนดโทษระหว่างการพิจารณาคดีหมายถึง ระยะเวลาต้องขังอยู่ในเรือนจำตามหมายขังของศาลระหว่างการพิจารณาคดี

เจ้าหน้าที่หมายถึง เจ้าพนักงานราชการที่ดูแลการฝึกวิชาชีพในเรือนจำจังหวัดมหาสารคาม เรือนจำจังหวัดมหาสารคาม หมายถึง เรือนจำที่ใช้ควบคุม กักขัง ผู้ต้องขังที่มีกำหนดโทษไม่เกิน 20 ปี ตั้งอยู่ที่ 79 หมู่ 14ตำบลเวียงนาง อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม

1.6 ประโยชน์ที่ได้รับจากการวิจัย

ข้อสนเทศที่ได้จากการวิจัยในครั้งนี้ ผู้วิจัยจะนำเสนอต่อผู้บริหารเรือนจำจังหวัดมหาสารคาม เพื่อเป็นข้อมูลประกอบในการปรับปรุง แก้ไขและวางแผนการฝึกวิชาชีพให้ตอบสนองต่อความคาดหวังของผู้ต้องขังในเรือนจำจังหวัดมหาสารคาม